

Wie dit goed overweegt ziet in deze daad scherp belicht de ellendige situatie, de morele impasse waarin de werkelijk bezwaarden zijn geraakt.

Wie in de Gereformeerde Kerken eerlijk, oprecht en vroom naar de kerkelijke uitspraken wil leven, moet altijd en onvoorwaardelijk beginnen met nauwgezet te leven naar de gevallen leeruitspraken, niets leerende dan wat daarmee ten volle in overeenstemming is.

Maar wie dat niet kan, wie door Gods genade het ongeoorloofde daarvan inzag, wie zich om Gods wil niet binden kan aan scholastische leerconstructies, kan blijvend in de Gereformeerde Kerken, alleen dan de waarheid Gods verkondigen, indien hij duidelijke, kerkelijke bepalingen en uitspraken permanent saboteert en dus niet oprecht in die kerken verkeert.

Het fatale dilemma is daar altijd óf niets leeren dan wat daarmee ten volle in overeenstemming is óf knoeien met de duidelijke, ernstige voor Gods aangezicht vastgestelde bepalingen en regelen.

Maar tegelijk zien we door dit schrijven van De Van Teylingen ook de droeve misère en de ontstellende verwording van de Gereformeerde Kerken zelf. Onder aanroeping van Gods Naam, om het vaderlijk erfdeel te bewaren, om de waarheid Gods te belijden, om de dwaling tegen te staan deed men allerlei uitspraken. Maar zie, toen de scheuring kwam en steeds erger werd, toen keurden die Gereformeerde Kerken goed, lieten zij althans openlijk toe, dat de waarheden, die men eerst met zooveel ernst en kracht om 's Heeren wil had vastgesteld, werden verworpen en gelooschend — terwijl men ondertusschen van de eenmaal vastgestelde woorden toch formeel niets terugnam!

Als prijs voor het zich niet-vrijmaken stond men deze verwerping den bezwaarden gaarne of met wrevel, maar in ieder geval feitelijk, toe. C. V.

UIT DE SCHRIFT

Christelijke actie en profetie II

Enkele aantekeningen bij 1 Kon. 22:1-29.

We weten nu — zie het artikel in het nummer van drie weken geleden — wat er in dit hoofdstuk aan de hand is. Achab maakt zich op tot den strijd voor een rechtvaardige zaak; had de Syriër hem niet bedrogen? En het was zelfs een heilige zaak. Het ging toch om de herovering van een stad binnen het gebied van de „erve der vaderen“? Om een plaats binnen het Koninkrijk des Heeren? En de opzet was voorts zeer broederlijk. Het was in vele jaren niet vertoond, dat Israël en Juda gemeenschappelijk den strijd des Heeren gingen voeren. Wie op het verleden zag, kon eigenlijk alleen maar danken. Jarenlang hadden de broedervolken zich tegen elkaar gekeerd, en was van de broederlijkheid weinig openbaar geworden. Nu eindelijk gaan ze elkaar weer vinden, en zien ze weer over hun onderlinge verschillen heen; wat verbindt is tenslotte meer dan hetgeen hen scheidt. Ze ontdekken weer den gemeenschappelijke vijand, daarbuiten.

Evenwel, boven dit alles blijft oordeelend en richtend staan het profetisch Woord. Rechtvaardig, heilig, broederlijk. — het is allemaal prachtig. Doch vooróf blijft gaan, ook in dit uur, de eerste tafel der wet. Gij zult den Naam des HEEREN uws Gods niet opheffen tot het ijdele. Al met al zou het toch een ijdele zaak kunnen blijken.

Achab zelf holde al dadelijk heel hard op zijn ijdele wegen. De Naam des Heeren? Het profetisch Woord? Ze kwamen voor wat hem betrof hiernaan niet te pas. Het was toch politiek? Maar om een bondgenoot doe je wel het een en ander. En als Josafat het wil, dan kan hij profeten hooren en zien, zooveel hij wil. En hij kan zich verbazen over hun roerende eenstemmigheid.

Maar als de man zich ergert over de oppervlaktigheid, en de darterheid van deze wel zeer lichte profeten, frons Achab de wenkbrauwen. Een zware profetie? D.w.z. een echte? Iemand, wien het volkomen ernst is met zijn roeping? Die niet vraagt naar den wil der hoorders, doch zich onderwerpt aan de opdracht van zijn Zénder? Ja, er is nog één disponibel. Maar het is een lastig heer, iemand die altijd in de contramine is. Achab denkt: de man heeft al zoovele malen roet in het eten gegooit. Zal Micha ook ditmaal de kans weer krijgen om alles te bederven? Juist nu het versche bondgenootschap op het spel staat? En nog andere groote belangen daarbij? Hij probeert Josafat tot andere gedachten te brengen. Hij zegt: er is inderdaad nog iemand, maar van dien man hebben we hier nog nooit anders dan ellende beleefd. Hij is een profet des HEEREN; hij spreekt inderdaad naar het verbond. Maar een last, dat we van dien man gehad hebben! En daarom vrees ik ook ditmaal alleen maar tegenwerking en narigheid. We moesten hem maar passeeren.

Josafat houdt voet bij stuk, vriendelijk maar beslist. Zoo behoort de koning niet te spreken. Een profetie is er tenslotte niet voor, om als gangmaker voor de koninklijke politiek dienst te doen. Hij staat in dienst

van den Andere! Profeten zijn niet in de wereld om vleierende en sympathieke woorden te spreken, doch de waarheid Gods. Profeten zijn er om in Gods naam den weg te wijzen, en niet om het publiek voor koninklijke wegen warm te maken.

Zoo gaat de bode op weg, om Micha te halen. En hij bewerkt den profet onderweg duchtig; hij zal trouwens wel de noodige instructies in dien geest hebben meegekregen. Micha houdt zich stevig; hij weigert pertinent terwille van den koning en zijn plannen zich te laten gelijkschakelen met het koor der applausmakers. Prettig is zijn positie allesbehalve. Zoo meteen kon het wel eens weer zijn net als altijd: zijn stem eenzaam tegenover die van al de anderen, overdonderd door het lawaai van de massa. En dan weer een besluit met algemeene stemmen op één-na. De menschen zullen zeggen: natuurlijk Micha weer! Maar hij blijft zijn God getrouw: ik zeg alleen, wat Hij spreken zal.

Maar dan is hij nog niet door de verzoeking heen. Want Achab heeft het erop gezet: ditmaal zal ook Micha zijn stem aan de plannen geven. Tegen zijn zin is die man hier gekomen, maar nu zal hij dan ook meedoen. En tenslotte beschikt de koning over wapenen, die ook voor Micha gevaarlijk zijn. Daar is om te beginnen de sympathieke, warme begroeting. Micha weet niet, hoe hij het heeft. En hij wordt hier, op het volle plein, in tegenwoordigheid van Josafat en van zijn „collega's" toch maar bijzonder geëerd. Als den man, die het beslissende woord moet spreken, althans méé moet spreken. Tot de anderen zei Achab: zal ik optrekken? Hij raadpleegde hen alleen voor den vorm; hij had zijn besluit genomen, en de profeten mochten nog knikken; de zaak ging toch door. Maar tot Micha zegt hij: zullen wij optrekken? Wij moeten eens praten, Micha. Dit is een zaak van ons allen. Hierin besliss niet ik op mijn eentje, doch koning en profet samen. De koning kan niet beslissen, of hij moet eerst het woord van den profet gehoord hebben. En daarvoor heb ik u laten komen. Spreek gij als de eenige profet hier het groote woord.

Gevaarlijk dat het toen werd! Want wie zou niet bezweken zijn onder zooveel eer? Micha de tweede in het koninkrijk. Nu, het getij keerde; er waren hier wel andere dingen van Micha gezegd. De man heeft snel promotie gemaakt: zooveel nog de laatste, die voor een consult in aanmerking kwam, en nu eigenlijk al de eerste en eenige.

Maar Micha doorziet het heele spel. De koning vleit hem als den man, die het beslissende woord spreken moet; maar het is er om begonnen, dat hij dat woord zal binnenhouden. Achab suggereert: Micha, gij moet mij het woord der profetie vóór-zeggen; en hij bedoelt: spreek gij nu toch in vredesnaam mijn woord na. Een fluweelen stem, een sympathiek gebaar, maar het is niet serieus. Daarom is zijn antwoord ook pure ironie: „trek op, de HEERE zal Ramoth in uw hand geven". Daar is het toch om begonnen? Ik moet toch zeggen, wat gij graag hoort? Daar dient toch deze heele komedie voor? Ge wilt uit mijn mond úw woord als het woord des Héeren hooren. Nu, dan is de zaak eenvoudig: trek op.

Natuurlijk, deze ironie verdraagt Achab niet. Hij begeert steun, geen ironie. En die brutale profet heeft door zijn ironie publiek verraden, dat hij den koning doorzag. Die man waagde het, het gansche spel te ontmaskeren. Het koninklijk prestige krijgt hier een deuk. En hij kan zich alleen maar handhaven door op te stuiven: zoo'n toon verkies ik niet; het is altijd bij u hetzelfde; gij zijt niet serieus; ge steekt maar zoo'n beetje den draak met uw koning en zijn plannen. Hoe vaak moet ik u nog zeggen, dat ik niets wil hooren dan de naakte waarheid?

Nu is Micha dan ook doodelijk ernstig. Als het om de waarheid dan gaat — de koning heeft dat toch

zelf gezegd —, dan hoore hij toe: „Ik zag het gansche Israël verstrooid op de bergen als schapen, die geen herder hebben; en de Heere zeide tot mij: Dezen hebben geen heer; een iegelijk keere weder naar zijn huis in vrede". Dat is de naakte waarheid van het Woord des Heeren: de heele beoogde operatie wordt een mislukking; straks is de koning dood, en Israël verslagen en verstrooid; niemand kan beter doen dan maar weer naar huis te gaan. De overwinning komt niet, want de Heere is nog altijd vertoornd.

Achab is nu volledig in de crisis gekomen. Hij wilde de waarheid hooren. Zal hij zich nu bekeeren? Maar hij staat daar ongebroken: het plan moet toch doorgaan? Hij kan zich toch door zoo'n mannetje niet laten tegenhouden? En hij speelt het warempel nog klaar, zich groot te houden. Want triomfantelijk zegt hij tot Josafat: wat heb ik u gezegd? Die man komt altijd met een ongeluksboodschap. Nu hoort ge het zelf; ik ken dien man al langer. Ik heb wel goed gezien.

Maar hier hebt ge nu het verhaal van den gang der profetie temidden van een kerk, die in afval leeft. Zoolang Achab zich niet radicaal bekeert, krijgen ware profeten bij hem geen kans. De Heere heeft niets goeds meer te zeggen. Daarom zal het woord van den profet altijd weer in verkeerde aarde vallen, wat hij ook zegt. Het eene oogenblik deugt de toon niet, even later is de inhoud verwerpelijk. En men zal aan het einde zeggen: dit kon ieder op zijn vingers natellen; ik wist direct al waar het op uitloopen zou. Altijd in de contramine.

En dit gaat ieder van ons aan. Want op Pinksteren werden we allen gezalfd met den Geest der profetie. De ouden zouden droomen droomen, en de jongelingen gezichten zien. En tot ons werd gezegd: wie thans spreken gaat, die spreke als de woorden Góds.

Is Pinksteren schoon? Maar vooral oneindig zwaar, als het met de kerk bergafwaarts gaat. Als de verlaten komt, de verlaten van het Woord, en de slagen vallen, zal de afvallige kerk zich niet bekeeren, doch enthousiast beginnen aan een andere taak. De belangstelling voor zending en evangelisatie groeit dan: God wil het. 't Is Uwe zaak, o Hoofd en Heer! In die dagen zal men zeer oecumenisch doen; de eenheid der kerk demonstreeren in de poging om verloren terrein te heroveren. En ieder moet meedoen. En ieder moet ook profetisch tot dat werk aanmeeren.

Dan wordt het voor de ware profeten ontzaglijk zwaar. Men zal eerst hen probeeren in te palmen met vriendelijk gebaar, en ze op den voorgrond plaatsen. Wij samen, nietwaar? Men zal ook satellieten uitzenden, om ze alvast te beïnvloeden: wees nu verstandig, en stem niet alleen tegen. Zou één het beter weten dan alle anderen samen? En al zou hij het beter weten, men moet ook verstandig zijn, en geen risico's gaan nemen. Maar als hij de verzoeking doorstaat: ik zal het Woord des Héeren spreken, — dan is het altijd mis. De toon, meneer, is te scherp en te ironisch; zoo'n toon voegt dien man niet. En de inhoud? Natuurlijk is weer alles verkeerd. Wat kun je anders verwachten dan criticasterij? Daarvoor zijn ze toch de negativisten, de querulanten, de malcontenten. Dan spreekt men ook in de kerk officieel van „de oppositie".

Het wordt zwaar voor de profeten. In de wereld? Allereerst in de kerk. Want dit hoofdstuk spreekt niet van wereldsche diplomatie, doch van kerkelijke tactiek. Als we ondanks alles dan toch maar simpel blijven hooren en spréken het Woord des Heeren. Want in zulke tijden ligt de verlossing alleen in het woord van hem, die spreekt de woorden Góds; ook al werd hij door allen een ongeluksprofeet genoemd, en al stond hij heelemaal alleen.

A. B. H.

KERKELIJK LEVEN

Wereldraad van Kerken

en Antichrist

Zonder in chiliastische droomerijen te vervallen, heeft de gereformeerde kerkmens in de laatste jaren zich meer en meer bezig leeren houden met het laatste bijbelboek. 't Gold jaren lang als het moeilijkste; en ik geloof, desondanks, dat we verhoudingsgewijs er in den laatste tijd dichter bij gekomen zijn dan bij de andere boeken der Schrift. Over heel de linie is de Schriftstudie opgeleefd; en de gereformeerde grondprincipes voor de uitlegging der Schriften hebben met name in zake de Openbaring van Johannes polemisch ons doen staan tegenover anderen, die in hun methode van uitlegging van dit laatste bijbelboek tegen die principes ingingen. Maar, ging zulk een antithetische bijbelbeschouwing vroeger niet steeds gepaard met positieve winst voor ons zelf, in den laatste tijd is hierin verandering gekomen. Met name de arbeid, dien prof. Greijdanus aan de uitlegging van dit boek ten koste gelegd heeft — van het begin zijner ambtelijke loopbaan tot het einde toe, in drieërlei vorm, in hoofdzaken steeds zichzelf gelijk — heeft de vorming van een algemeene opinie omtrent de betekenis der profetieën van dit boek in de hand gewerkt.

Met name inzake den Antichrist was dit nodig. Hoewel Greijdanus' exegese van bepaalde gedeelten der Apocalyps bij hem sterker dan bij iemand anders uit den gereformeerden kring heenwijst naar het wereldfenomeen, dat Roomsche kerk heet, is toch door Greijdanus' invloed de gedachte, als zou de antichrist de paus van Rome zijn, als veel te lichtzinnig gebroken. Ons volk heeft den antichrist weer leeren zien als opkomende uit de „v o l k e r e n - z e e", en samenhangende met een universele wilsvorming, die zelf zou steunen op, en vergezeld zou gaan van een massasuggestie van het Wereld-Ministerie der (valsche) Profetie. En zoo kwam het, dat er in dezen „apocalyptischen" tijd ook onder ons weer velen zijn, die zich met gescherpt blik van bijbel naar krant en van krant naar bijbel wenden; vooral, als ze lezen van „doorbraak", en van „volken-unie", en van het verdwijnen der soevereiniteit bij de gratie Gods (men oefent juist de zoo aangeendiende soevereiniteit uit „met" of „door" anderen, of draagt ze gedeeltelijk over aan een combinatie van machten; de soevereiniteit is in beginsel al losgelaten). En als de U.N.O. (Organisatie van Vereenigde Naties) zich gaat be-

het gansche pen, die geen is: Dezen hebben zijn huis in het Woord ordt een mislraël verslaen dan maar g komt niet,

ien. Hij wilde teeren? Maar et toch door-annetje niet rarempel nog fantelijk zegt de man komt hoort ge het wel goed ge-

an den gang in afval leeft. krijgen ware e heeft niets oord van den n, wat hij ook n niet, even i zal aan het gers natellen; zou. Altijd in

op Pinksteren der profetie. e jongelingen d: wie thans en Góds, eindig zwaar, Als de verd, en de sla-iet bekeeren, lere taak. De lisatie groeit ofd en Heer! doen; de een- ing om ver- oet meedoen. rk animeeren. ten ontzaglijk e palmen met ond plaatsen. lieten uitzien- u verstandig, beter weten het beter we- geen risico's doorstaat: ik an is het al- n te ironisch; inhoud? Na- un je anders zijn ze toch ontenten. Dan an „de oppo-

n de wereld? k spreekt niet kerkelijke tae- simpel blijven en. Want in et woord van k al werd hij l, en al stond

B. H.

LIJK LEVEN

is dit nodig. alde gedeelten emand anders naar het we- is toch door e antichrist tinnig gebro- er leeren zien se", en samen- ning, die zelf an een massa- der (valsche) dezen „apoca- n zijn, die zich krant en van ze lezen van van het ver- te Gods (men vereiniteit uit ze gedeeltelijk e de soevere- als de U.N.O. zich gaat be-

moeien met de „opvoeding" (en alzo komt tot de U.N.E.S.C.O.), dan letten zij des te scherper op, deze bijbel-lezers; zij realiseren zich, dat we in de vijftig jaar, die verlopen zijn tusschen Wilhelmina en Juliana, ook in dit land, dat niet veel meer te vertellen heeft, den antichrist als het ware tegemoet gesneld zijn.

In een circulaire van een boekhandel las ik onlangs, dat het maar goed was, dat er binnenkort weer een boek van een barthiaan over het barthianisme kwam; want als nu al tusschen barthianisme en antichrist verband gelegd werd door den Reformatie-redacteur, wel, dan moest er toch ook eens precies verteld worden wat het barthianisme is. Vermoedelijk zullen juist de volzinnen van Barth, waar alles op vastzit, niet worden uitgeplozen. Maar we vragen: is doorbraak niet een typisch programpunt van wie de massa niet meer wil laten denken uit de oude schemata, de oude dilemma's van ja en neen? Hebben niet de mystieken en de anti-mystieken (Barth e.s.) zich ten slotte daarin vereenigd? En zal niet een doorbraak door de oude fronten heen het snelst werkend middel moeten zijn voor de antichristelijke concentratie eener alle souvereiniteit aan den „wereldwil" ontleende uiterste macht?

Aan deze dingen dacht ik terug, toen ik onlangs in een artikel van H. Bordeaux, secretaris van The American Council of Christian Churches (Amerikaanschen Raad van Christelijke Kerken) de mededeeling trof, dat dr W. A. Visser 't Hooft, barthiaan, en secretaris van den „Wereldraad van Kerken", promotor dus van de „oecumenische beweging", in een toespraak tot de in Oslo gehouden conferentie van Jonge menschen, de verzekering gegeven heeft, dat, indien maar eenmaal de Wereldraad van Kerken haar vollen wasdom zou bekomen hebben, ook organisatorisch, en contact zou gemaakt hebben met de krachten van den Internationalen Zendingraad in een algemeene commissie, deze commissie dan zou trachten, te worden toegelaten tot de Vereenigde Naties als een organisatie van „klasse B".

De Heer Bordeaux legt terecht hierbij den vinger. Hij zegt: de verbeterden strijd der modernisten tegen hen, die het zuivere evangelie nog prediken, ontving in Amerika nog pas een duidelijke illustratie in het optreden van den Federalen Raad in de Vereenigde Staten van Amerika. En, zoo voegt hij eraan toe: die strijd neemt nu wereld-afmetingen aan. Men wil van zulke commissies, als hierboven bedoeld, oprichten in binnen- en buitenland. Wat de zending betreft — zouden dan de bestuurders van zulke aan de U.N.O. onderworpen comités kunnen uitmaken, wie wel en wie niet zouden toe te laten zijn tot een bepaald zendingsveld, waar kerken konden opgericht worden en waar niet.

Wij voor ons gelooven dat dit meenens is: we zien reeds bepaalde bij den zendingsarbeid te passeeren instanties zooveel mogelijk in deze richting werken. Heel de wereld maakt zich gereed voor de laatste concentratie; en de idee der decentralisatie wordt dan ook prompt prijsgegeven door „Baarn", het door Bavinck en geestverwanten bestuurde „zendingscentrum" der synodocraten.

Dat zulke grootscheepsche organisaties niet buiten de politieke spanningen kunnen blijven, zal ieder duidelijk zijn. Religie en politiek hangen ten nauwste samen. Pseudo-religie doet dus hetzelfde, maar stuurt natuurlijk in politiek verkeerde richting. En de oecumenische beweging, gelijk ze uitkomt in den Raad van Kerken etc. laat zich hierin niet onbetuigd.

Een bewijs hiervan vindt men aangehaald in het orgaan „Christian Beacon" (XIII, 13, van 6 Mei j.l.). Daar staat een artikel in onder den titel „Rampant Pacifisme", hetgeen zoo iets kan beteekenen als: Pacifisme door dik en dun. De „Federale Raad van de Kerken van Christus in Amerika" (Federal Council of the Churches of Christ in America) heeft door middel van zijn uitvoerend comité een „Program voor den Vrede" gepubliceerd. Het is, en dat zegt niet zoo'n klein beetje, aangeboden aan President Truman. Dr Walter W. van Kirk, een leidend pacifist, heeft bij gelegenheid van het daartoe gebrachte bezoek aan den Amerikaanschen president het woord gevoerd.

De tekst van dit Program voor den Vrede staat in extenso opgenomen in hetzelfde nummer van genoemd blad. Er staan bijzonder duidelijke uitspraken in. Het volk moet niet in een oorlog toestemmen. Oorlog kan vermeden worden. Het volk dient van de kerk weer een getuigenis te vernemen omtrent Gods rechtvaardige liefde tot ALLE MENSCHEN, en aangaande de realiteit van een Christelijke wereld-vriendschap. Van de groote antithese schijnt men hier nooit gehoord te hebben, van het zetten van vijandschap tusschen Christus en Antichrist evenmin. Verder wordt uitvoerig gesproken over Rusland; zijn agressie wordt toegeschreven aan allerlei fouten bij niet-Russen hoofdzakelijk. En de ethiek van de tegenover Rusland aan te nemen houding wordt grootendeels beheerscht door de in dit stuk beweerde goedgezindheid van Stalin en de zijnen. Het laatste zinnetje van het lange stuk loopt uit op de bewering, dat God door Christus alle menschen tot zich zoekt te trekken gelijk Hij ze ook wil trekken tot vriendschap onderling. Alle menschen.

Terecht plaatst de redactie van Christian Beacon hier allerlei vraagtekens. Met name bij de passage, waarin gezegd wordt, dat, als maar de andere landen

Ruslands economische inzichten volgen, Rusland niet zal aanvallen. Erger naïveteit kan men zich moeilijk indenken. Als zelfs de Benelux-landen hun economische aansluiting niet willen volbrengen zonder „culturele", en als „culturele penetratie" tegenwoordig meteen beteekent „religieuze", en als „religieuze" wil zeggen „politieke", dan kan niemand zich wijs maken, dat Russische economie, kwam ze tot heerschappij, zou blijven staan bij economie, en niet zou doorstooten tot „culturele" totalisatie, ook inzake de religie. Geef Rusland zijn zin, en ge krijgt geen oorlog, zoo luidt het positieve advies. En het negatieve: geen oorlog, ook geen preventieven.

Dat de Wereldraad van Kerken het pacifisme (lees de weerloosheid) in de hand werkt, en door begunstiging van het socialisme het communisme in de hand werkt, is duidelijk.

Geen wonder, dat tegen dit anti-gouvernementele politieke drijven van christelijken naam voerende pacifisten-oecumenici in Amerika verzet rees. Tegenover het manifest der bovengenoemden heeft de American Council of Christian Churches, bijeen te Atlanta, 6—9 Mei j.l. zich uitgesproken. In zijn Program for Freedom and Peace heeft het geconstateerd, dat het program der anderen gebaseerd was op de principes der pacifisten, en Rusland in de kaart speelde, door een politiek van weifeling en onzekerheid tegenover Rusland aan te bevelen. Het geeft getuigenis, dat tegenover Rusland dezelfde beginselen zijn te verdedigen als tegenover Hitler. In tegenstelling met het hierboven geciteerde manifest met zijn leuze van „geen verzoening met de oorlogsidee" stelt dit Program de leus van „geen verzoening met het c o m m u n i s m e". Het communisme, aldus dit een klare taal sprekende manifest, is niet in compromits te brengen met een of ander systeem van vrijheid. Het is een misverstand, als men den indruk wekt, dat het communisme dezelfde sociale doeleinden nastreeft als het Christendom.

Tot in details daalt dan het manifest af. De hulp aan West-Europa is niet bestemd om dat gedeelte van Europa open te breken voor het socialisme, doch om het de kans te geven zich te verdedigen tegen

Over

Emigranten

Met verlof van geadresseerde geef ik hier eenige bijzonderheden uit een brief, die onlangs van bevoegde zijde gericht werd tot een broeder uit Amerika, die tijdelijk in ons land vertoefde. Daarin werd een ander meegedeeld over Canada, waar twee predikanten der Protestant Reformed Churches, ds J. D. de Jong en ds Hofman een aantal immigranten hebben opgezocht. De indrukken, die zij opdeden, en hun verhaal aangaande sommige feiten; zijn leerzaam. De gereformeerden onder de immigranten in Canada, blijken verspreid over een zeer uitgebreid deel van het land. Een behoorlijk aantal heeft 'n plaats gevonden in de buurt van centra, waar zij des Zondags kunnen samen komen (zeer dikwijls bovendien met veel moeite) en onder leiding van dominees van de Chr. Ref. Church godsdienstoefening kunnen houden. Alle leden der „synodale" kerk lid zijn van de Chr. Ref. Church. Een groot aantal van hen kan geregeld ter kerke gaan, anderen behooren tot groepen, die een „mission station", een z.g. „zendingspost", vormen. Op verscheidene plaatsen is men van plan deze groepen tot plaatselijke kerken te maken, zooals bijv. in Kitchener, St. Catharines, en andere plaatsen.

Ook schijnt het, dat verschillende leden van de Hervormde Kerk zich bij de Chr. Ref. Church hebben gevoegd.

Wat de „vrijgemaakte" menschen betreft: sommigen hebben zich eveneens bij de Chr. Ref. Church gevoegd, maar anderen blijven nog op zichzelf staan. Verschillende van deze broeders zouden wel graag contact met elkaar willen opnemen, en indien mogelijk, zich willen samenvoegen in eenige plaatsen, die centraal gelegen zijn. Dit laatste zou misschien mogelijk zijn voor sommigen van hen, maar, wat de anderen betreft, zijn de moeilijkheden vele. Over het geheel genomen vonden de predikanten der Protestant Reformed Churches bij de vrijgemaakte broeders een gewillig oor en is men wel geneigd contact met hen op te nemen. Op het oogenblik zijn de vrijgemaakten verspreid over heel Ontario, en sommigen zijn overgebracht naar de provincie Alberta enz. Het ligt voor de hand, dat de Chr. Ref. Church er niet veel belang bij heeft deze menschen bij elkaar te krijgen. Indien het hun mogelijk was, zouden zij het liefst deze menschen willen opnemen in hun eigen kerk. Mr J. Vellinga is belast met de zorg voor plaatsing der immigranten. Of hij op dit punt strikt neutraal is, kunnen wij niet constateeren. In ieder geval is hij een invloedrijk man. Men heeft opgemerkt, dat er in de buurt van Chatham, waar de meeste immigranten zich gevestigd hebben, slechts één vrijgemaakt gezin is, voor zoover men kon nagaan. (Er is wel een tweede gezin geweest, maar dat is vertrokken naar Hamilton, en het gezin, dat er nu is, kwam hier eigenlijk op min of meer toevallige wijze.) Er zou nog een gezin zich vestigen, maar gedurende den tijd, dat bedoelde predikanten er waren, was het nog in Nederland en het

Rusland. Wachten op een tweede Pearl Harbour heeft geen zin: en het volk wijs te maken, dat Rusland stil zit, evenmin. Daarom is het gevaarlijk, als in den naam van de christelijke kerken een socialisme gepredikt wordt, dat in feite het communisme bevordert. Aldus dit Amerikaansche contra-getuigenis.

Ons doel met het verhaal van deze dingen is niet in politieke details te treden. Daarvoor ware dit artikel veel te kort. Want beide memories halen veel meer overhoop, dan wij in deze korte samenvatting laten doordringen tot de lezers.

Voor ons doel is het reeds voldoende, indien onze lezers weten:

a) dat de z.g. oecumenische beweging zich ten dienste stelt van politieke machten, die van de grondgedachten der Schrift en der christelijke belijdenis zich meer en meer losmaken;

2) dat het streven der linksche en opdringende synodocraten, die „oecumenisch denken" identificeeren met „grootse" en „forsch" en „dapper" denken" derhalve vrij dom is, en van een gevaarlijke naïveteit;

3) dat het tijd wordt, dat diegenen, die aan de christelijke belijdenis vasthouden, een ontmoeting in wereldverband gaan organiseren. Niet in kerkverband; want dat kon eerst geschieden, indien over de kwestie der belijdenis ingrijpender gesproken ware dan thans het geval is. Maar in een contact van ontmoeting en verkenning en hulpverlening, mede ter bestrijding dergenen, die onder den christelijken en kerkelijken naam een wereldpolitiek steunen, die de kerk naar den afgrond voert, door in de kaart van haar vijanden te spelen.

O neen, we zeggen niet, dat in zulk een debat de dilemma's principieel zuiver gesteld zijn. We leeren niet: Rusland is verkeerd, en dus is Amerika goed. Een wereldpolitiek van het natuurrecht is even gevaarlijk als het communisme met zijn evolutionistische of andere achtergronden. De grenslijn loopt voor ons besef anders dan tusschen: rood en anti-rood, communist en anti-communist.

Maar, als „rood" en „communist" gehoopt en wordt door de „kerken", dan passen we op. En blazen verzamelen.

K. S.

is moeilijk te zeggen, waar dat gezin eventueel terecht zal komen. (De heer Vellinga woont in de buurt van Chatham en is lid van de Chr. Ref. Church ter plaatse.)

Maar zeer opmerkelijk blijft onder dit alles het feit, dat de vrijgemaakte menschen verspreid worden over geheel Ontario, Alberta enz.

Het lijkt ons toe, dat er de mogelijkheid bestaat, om met samenwerking van iedereen, in het bijzonder van de immigranten zelf en van de Protestant Reformed kerken, verschillende kleine groepjes te vormen op bijv. twee of drie plaatsen. Of er zich dan misschien nog anderen bij zullen voegen, kan men thans nog niet zeggen. Dit is echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. Buitendien, indien men iets zou willen doen in de richting van de plannen, die overwogen zijn, met betrekking tot het zoeken van „sponsors", (boeren, die zich borg stellen voor een immigrantengezin), zou men er eerst voor moeten zorgen, vasten voet te hebben in Canada. Daarna zou men dan in deze richting kunnen gaan werken.

De wintertijd is voor den arbeid wel het meest betekeniskvol: de boeren kunnen dan rekenen op de menschen, waarvoor zij zich borg hebben gesteld.

Aan den briefschrijver zijn gevallen ter oore gekomen, waarin vrienden en verwanten (immigranten) in Canada een „sponsor" vonden voor hun vrienden. Maar zelfs — zoo lezen we — zelfs in dergelijke gevallen moet alles afgehandeld worden via het bureau van Vellinga. Natuurlijk kennen de menschen, wanneer zij naar Canada komen, de kaart van het land niet, en men kan van hen op dit punt ook niet zooveel verwachting koesteren. Maar er zijn verschillende gevallen op te noemen, waarin verwanten een plaats wisten te vinden in hun nabijheid voor familieleden. Volgens den Attaché van de Nederlandsche Regeering worden zij zoo spoedig mogelijk geplaatst en zonder onderscheid.

Toch moet er voor elk apart geval steeds een „sponsor" zijn, die den immigrant een plaats wil geven, en deze moet in staat zijn aan te toonen, dat hij geschikt is voor zijn werk. Veronderstel eens, dat iemand naar Canada wil gaan om in Ontario het gewone boerenwerk te gaan verrichten. In zoo'n geval wordt er dan natuurlijk uitgekeken naar een „sponsor", die een dergelijk persoon kan opnemen. Maar dan kan het zijn, dat er een „sponsor" in Alberta is, die zich opgeeft voor een dergelijk geval. De mogelijkheid is natuurlijk groot, dat hij, die zich in Ontario zou willen vestigen, terecht komt in Alberta.

Ook doen er zich gevallen voor — aldus nog steeds de briefschrijver — waarin menschen geplaatst worden in een werkkring, die niet geschikt voor hen is. Zoo kan het bijv. gebeuren, dat er iemand is, die op een boerderij met vruchtboomen werkt, en wien dit werk niet ligt. Maar op een melkfarm zou hij zich volkomen thuis voelen. Dergelijke gevallen vormen één van de redenen voor nog al talrijke verplaatsingen. Veel immigranten, die in het afgelopen jaar hier kwamen, hebben nu een anderen boer, wonen in